

SZERETET

MAGYAR REF. KERESZTYÉN CSALÁDOK KÉPES UJSÁGJA.

A kisujszállási ref. gyülekezet nyugati parókiális körében minden családhoz küldöm, a keleti körben is azokhoz, akik óhajtják.

Felülfizetéseket — az ujság terjesztése érdekében — köszönettel veszek. Az adományokat nyugtázom.

Kiadja: **TÖRÖK IMRE**
kisujszállási ref. lelkesz,
felelős szerkesztő.

Megjelenik havonként egyszer.

Ujságomat szives adományokból tartom fenn. Vidékiek legalább 1 korona

04 fillért küldjenek egy évi díjul.

A „Szeretet“ X-edik évfolyamát — Isten iránti hálával s Őbenne vetett bizodalommal nyitom meg. Három és félszázezer, vagyis körülbelül egy harmad millió példányban küldtem szét a kilenc év alatt. A költség, mintegy 10.000 korona, közadakozásból gyűlt be, legnagyobb részben a kisujszállási hiveimtől. Kellett az összeg a nyomdának, az ércöntőnek: a képek kliséiért, postának stb. Én ingyen dolgoztam s a hajtogatás, csomagolás munkájában enyéim s jóakaróim szintén díjtalanul segédkeztek. Az adományokért és segítségért köszönet a jó embereknek! Hogy hány szívet vigasztalt, hány lelket világosított e kis egyházi ujság azóta hogy, megszületett, ki-ki elgondolhatja.

Istenem segits továbbra is, s ti is nemes lelkű emberek, adományozók el ne hagyjatok!

Az új esztendő

Felleggel kelt és pénteken kezdődött. Ha kálvinista hitünkkel kivált összeférne a babona, rosszat prófétálhatnánk ez esztendő felől, Könnyű is volna a rosszat jövendőlni, mert azt többen elhiszik, úgy tapasztaltuk, máskor is, de különösen meg e próbáltatásokkal teljes időkben. Ám ez ujságocska a szeretet szolgálatában állván, mint címe is mutatja: hogyan prófétálhatnánk olyat, ami sziveket szomorít, lelkeket összetördel. Pedig sokan tévedésből azt hiszik, hogy a lelkesz egyebet se tud, mint rikatni, könyvet fakasztani; sokan egyenesen azt is várják tőle s némely lelkipásztor fel is ül ez ohajnak, hogy szakgassa a lelkeket, hadd folyják a köny, mint a patak, így szolgálja meg az ember a stólat. Sőt . . . sőt . . . még lelkésztől, öreg, tapasztalt

lelkésztől is vettem már azt a tanácsot, hogy: „Öcsém, ha azt akarod hogy gyülekezed előtt kedvességben légy, amire a lelkésznek feltétlenül szüksége van, nosza markolj bele egy-egy temetésen a szivekbe s csavarj a megmarkolt sziven egyet, — ha ezt nem teszed, nem binak semminek.“

És én még sem ezt cselekszem, én nem fokozni, hanem oszlatni akarom a fájdalmat, aggodalmat. A valóságot, mely bizony e nehéz időkben igen szomorúságos, el nem rejtem; ám rá akarok, ha tudok, mutatni mindenkör a vigasztalódás útjára, amelyen járván, enyhül a szív, szárad a köny.

Ami a sziveket eddig is legközelebből sujtotta, az csatákban küzdő hőseink sorsa: élnek-e, vagy tán sebet fogadtak a hazáért; vagy a szenvedések betegekké tették őket, feküsznek valahol idegen országban, idegen kezek ápolása alatt, hol sza-

vukat sem érzik? Vagy ott állanak a harcban, szenvednek golyófütyölés, srapel süvöltésben, ott állnak a halál orcája előtt, magokat a földbe leásva, vagy hegyfokán hideg éjszakában egyedül vigázva? Avagy nincsenek is már életben, hetek óta lehányatlott hősi karjuk valahol amott a szerb hegyek oldalán, vagy az orosz lengyel mezőkön, méternyi mélyen eltemetve ott porladnak, s deszkadarabra tintaceruzával odairogatva drága nevük?

Igen, ez most a katona sors. A háboru — szégyenére az emberi kultúrának! — vért iszik. Nem lesz másképen ez esztendőben sem. Mikor ér véget e dolog, a világhadakozás, azt se a mi agg királyunk, sem Vilmos császár, sem miniszterek: Tisza, avagy Burián, nem tudják, nem a Krisztus ugymondott földi helytartója, szentséges Benedictus pápa sem, senki ember, csak egy tudja: a mindentudó Isten! Őt kérdezzétek hát és kérjétek szüntelen. Az ő kapuja nincs senki előtt zárva, mint a földi hatalmasoké. Ő hozzá felemelkedhetik a sziv az Óváros sárputrijából épügy, mint a szép tüzfalás tornácos gazdaházból, s a márvánnyal bélelt palotából, —

A vigaszt is ő adja azoknak, kik boldogságuk romja felett állván, keseregnek. Hiszen lehet, hogy könnyit valamit a szivünkön, ha majd itt templomunk mellett, közadakozásból egy nagy gyászfekete márványoszlopot állíthatunk, rajta mind a négy oldalán arany betűkkel az elesett hősök nevei. Ha ott egy-egy édesanya templomba bemenetkor, templomból kijövetkor megáll s elolvassa könyes szemmel, elveszett drága jó fia nevét, vagy hitveséét a hitves, apjáét a gyermek; testvéréét a testvér, ha egy sóhajt ott felküldhetnek az égre, hova annak a hősnak lelke szállt: tán megnyugszik egy kicsit a lelkük. Ha ugyan ráfér a hősök neve emlékoszlop nagy márványára? No aztán meg a „Szeretet“-ben és, meg egy külön könyvecskében is, melynek irását

már megkezdtém, ott lesz az elesett hősök arcképe, ott lesz életük haláluk története: így-így az emlékezet által, a sziveket hegesztő idő folytával, s mindenek fölött Isten vigasztaló kegyelméből vigasztalódunk, megnyugszunk valahogy. Ugy érzem s ezt meg is jelentem mindeneknek, hogy az Isten közel van azokhoz, akiknek az ő segedelmére vagyunk szükségünk. Ahol egy könyvet lát, ott van; ahol egy tájó szivet tud, jelen van; ahol egy arc fájdalomtól elhalványodik, megjelenti magát; a gyász alatt lerokadtat felemeli kezével. Közel van, ott van az Isten!

S hazánk? Magyarok ezeréves hája? Mi lesz a sorsa e szent örökségnek? S annak kebelén a magyar reformált Sionnak? Predikáltam erről a napokban, rövidesen ide is feljegyezgetem.

E szent ígéről szóltam a templomban: Én vagyok a Te Urad, Istened! II. Mór. 20. 2. — Egyiptomból hozta ki választott népét az Ur. Tulajdonképen nem volt ott rossz dolguk annyiban, hogy bőven termelt a Gósen föld minden szükségest, és az egyiptomi „busos fazekak“-at még a pusztában is emlegették. De hát nem csak kenyérral él az ember. A testük jól élt, de a lelkük szomjuhozott, éhezett: szabadságot, régi szép hazát, ígért földét; kihozta hát őket az Ur a „szolgálatnak házából“. Csakhogy míg elérték a célt: a szabadságot s az atyák földjét, temérdekett kellett szenvedniök a 40 esztendei pusztai vándorlásban. Fáradalom, éhség, szomj, félelem, csüggedés, ellenség, a pusztá vadai, a mérges kigyók ezrei, a bélpoklosság, az önmardosó lázongások és sok más baj, veszély tördelte őket, se szere se száma, s a halál is velök járt, mert egy-kettő kivételével mind elhullottak az egész nép s ott temetkeztek el a pusztákon.

Ennyit kellett szenvedniök a szép hazáért, az ígért hazáért. Csak a puszt-

tában született új nemzedék ment bé a szép régi hazába.

Nekünk is meg kell szenvednünk és nem szabad sokallanunk a szenvedéseket, — a dicsőségben, magyar nemzet boldogságában felviruló szép hazáért, az új Magyarországért. Eddig volt valamelyes szolgaságunk. Nem politizálok én. Megkötöztük önnön-szívünket, lelkünket: rossz szokásokkal, tévedésekkel. Magyar a magyart egy politikai jelszóért tudta utálni, gyűlölni; legnagyobb államférfiát, kinek neve most Európára, sőt a világra szól, le tudta volna lőni, megtudta volna ölni. Pedig lehet ő csinálja meg a jövő Magyarországnak szabadságát, — A „nadrágos“ embert, mint nevezni szoktuk, gyűlölte a pór; pedig az a hivatalnok a néptől közül nőtt ki. Pappjának, legnagyobb jóakarójának nem hitt a magyar, de ha egy futkárózó idegen közéjük egy-két órára bekukkant, minden szavát szent igének vette. Ilyen és ehhez hasonló abnormitások, — bűneinkről: káromlásról, szent dolgok iránti közönyösségről s megvetésről nem is emlékezvén, — már-már sirjába vitték a nemzetet, persze segítették ázni a magyarnak a sirját a határainkon lakó nemzetiségek is: mikor a mi Urunk Istenünk, hogy kihozzon bennünket a szolgálatnak házából, — reánk bocsátá a háboru szenvedését. Másként már nem lehetett megújodnunk, megtisztulnunk, megszentelődnünk, megtartatnunk, mint tűz, vér és könnyek árán.

Bizton hiszem, hogy mentül többet szenvedünk, annál előbb megíjzul, szép lesz, dicsőséges lesz, mint régen volt, vagy még szebb, mégis dicsőségesebb: nemzetünk, hazánk. Ezt prófétálom.

Minden üdvösség könny és vér árán végeztetik el.

Igy az egész világon is megpróbáltatnak és egyszersmind megszentelődnek a szívek. Igen, szenvedésteljes idők ezek, de nagyszerű, fenséges idők; voltaképes Isten kegyelmét kell

látnunk ebben, hogy épen mi értük meg ezeket.

A mi Urunkban, Istenünkben bízva, ki maga mondja, hogy szolgaságnak házából vezetett ki, hogy szabadit, oldoz, emel, segít, felmagasztal — kezdjük meg az ujlesztendőt. — Nem félünk, ha a föld megrendülne is! Velünk az Isten, a mi Urunk, Istenünk! Velünk a Krisztus, ki meggyőzte a világot. Csak mi is legyünk Ővele.

„Elesett“ a mi fejünknek koronája.

Ez van írva abban a gyászjelentésben, amely tudomásunkra juttatja: Dr. Horthy Szabolcs főispánunknak, a Hevesnagykun-sági református egyházmegye gondnokának hősi halálát.

Folyó hó 10-én reggel lobogott meg a kisujszállási városháza ormán a gyászászló, amely hirdette e szomorú történetet. Szomorú és dicsőséges az!

Merthiszen tudjuk, hogy önként vállalkozott arra, hogy harcba menjen; nem kényszerítette őt más, csak hazát szerető nagy lelke. Elment, vivén magával hűséges szolgáját, szép lovait, automobilját és vitte magával mindenfölött a lelkünket. Ugy elkérdeztük önmagunktól: miért ment el, miért hagyta itt a szép kenderesi ősi házat, atyja-anyja sirboltját ott a temetőn, méltóságait, a vármegye gyönyörű székházát, egyházmegyei gondnoki székét, melyben egykor nagyemlékü atyja is ült vala, — testvéreit s minket mindnyájunkat. Csak olyan parádé ez, mondták azok a hideg kritikus lelkek, a nyeglék, az emberek hitványai, kik a legnemesebb tettet is megbélyegzik. Im itt a parádé! Hallgassatok reám, kedves olvasók!

November 22-én az Ó-esztendőben az északi harctéren valami szemlére, felderítő szolgálatra, terep tanulmányra vagy mire küldetett ki Horthy főhadnagy, parancs őr-tiszt. Ment vággyal, ment lelkesen, tisztársaitól bensőséggel köszönve el. Kozák csapat, nézd, mért hogy a föld a kozákok seregét legott el nem nyelte? vagy épen a

föld ontja ki őket, honnan jöttek elő, honnan teremtztek!? — körülfogta a huszártiszteket s a kis csapatot, mely őket követte. Szemem látása elborul, nem látom a többit, mi történt azután. Kozák dárdák összecserrennek, mint nagy jégcsapok, ezt még hallom, majd idegen katonák vad ordítása zug fel, közben kardok is összecsatognak s egy lövés vagy több is végigdörög lengyel mezők fölött.

Ez történt november 22-én az Ó-esztendőben, odafenn északon . . . valahol.

És jött hamarosan a hír: Fogságba került, orosz rabja lett, elfogta a kozák, vitte-vitte messze Szibériába. Majd onnan fog irni, levele balzsam lesz a lelkünknek; mostanra vártuk új év hajnalára.

És jött levél, jött üzenet, de nem ötle nem! Más írta, más küldte. S hallgassátok meg csak, mi volt a levélbe, mi az üzenet.

Egy katonatiszt, tán valamely őrnagy, valahol egy járatlan helyen, tán egy rozstartló közepén, úgy december hónap első fele táján, egy temetetlen holttestet talált, huszárfőhadnagy holttestét, szemétáján ment agyába a golyó. Megtalálta, megkönyezte, eltemette. És megjelölte jól azt a sirt, gondolta, hogy majd fogja még ezt valaha valaki keresni. Keresték is. Megmutatta aztán, keresőket rávezette. A sirt szé-

pen megbontották és ott feküdt föld porában, átlőtt aggyal: Horthy Szabolcs.

Im ez a hír! Im így »esett el« a mi fejünk koronája!

Gyászjelentését ide iktatom gyászos, dicsőséges emlékezetül:

A hevesnagykunsági református egyházmegye nevében, fájdalomba merült lélekkel tudatom, hogy szeretve tisztelt gondnoka, **Dr. Horthy Szabolcs**, elnöktársam, kenderesi földbirtokos, Jásznagykunszolnok vármegye főispánja, csász. és kir. huszár főhadnagy, a IV. hadtest vitéz parancsörtszije, önként vállalt hadi szolgálatainak teljesítése közben hősi halált halt az északi harctéren, 1914. év november 22-ik napján, áldásos életének 42-ik évében.

»Vakmerőséggel párosult kötelességtudása« lett a végzete.

»Megszűnt a mi szivünknek öröme, siralomra fordult a mi örömünk.

Elesett a mi fejünknek koronája.« Jer. sir. V. 14, 15.

Áldott legyen emlékezete!

Jásznagykunszolnok vármegye közönsége és tisztikara mély fájdalommal tudatja, hogy a vármegye főispánja, méltóságos nagybányai **Dr. Horthy Szabolcs** ur, az északi harctéren múlt évi november hó 22-én. a hol mint cs. és kir. huszár főhadnagy parancsörtszist harcolt, hősi halált halt és Orosz-Lengyel országban Nowo-Radomsk városban eltemettetett.

Eszménye volt az egyenes, meggyőződéseért vérét ontani kész, elmére és szivre egyaránt kiváló férfinak, a közügyek szolgálatában buzgó, önzetlen, jó akarattal, fáradhatlan odaadással és eréllyel teljes vezérnek, a munkatársait megbecsülő, szerető hivatali előljárónak.

Halálát nagy fájdalmaink közepett is hazafias büszkeséggel siratjuk, érdemteljes emlékét kegyeletes érzéssel megőrizzük.

Holtteste most már érckoporsóban pihen valahol egy kis északi városka köfalkerítette temetőjében; úgy hiszem, hogy valamikor hazahozzuk. Messze van most még a kenderesi sirbolttól, de a lelkük,

atyja-anyja lelke s az övé, az már együtt van . . . odafenn!

Hát mondjátok meg nekem, kik olvasátok irásomat: lehet-é elveszni annak a hazának, melyért ilyen szivekből omlik ki a vér. Hány szivből Uristen!

Aludjatok vértanuk!

Alusztok, halottak vagytok, de nekünk éltek.

Tanitsatok minket, vértanuk!!

Az én népem.

A melegséget a hőmérőről, az időjárás változását az u. n. légsulymérőről, baro-méterről, egy ember s összeségben az emberek jellemét, lelkét a lemondási készségről lehet legbiztosabban megítélni. Ki tud lemondani arról, ami az övé, ami neki jó és kedves, ami neki bőséget és kényelmet biztosít, a mások javáért? — Rövidesen szólva: az adakozásról akarok írni.

Templomunk fűtéséről, fűtőszerkezet létesítéséről gondolkoztunk az elmúlt év elején, mikor még köztünk, fehér liliummal kezében a béke égi angyala járt. Kértünk s az én népem, Kisujszállás népe e célra összegyűjtött pár ezer koronát.

Aztán mikor villogó, tűszikrát szóró pallossal a harcok Kérub angyala csattogtatta meg a szárnyait fölöttünk, kértünk újra: a hadbavonultak elmaradottjai számára. Erre is gyűlt több 5000 koronánál.

Majd hordtuk kosárszámra, ezer meg ezer korona értékben a sok mindent a vi-rágos vonatokhoz, mikor csatára szálltak a katonák.

Négy-öt hónap óta meg tizezer korona értékkel lehetne mérni, amit ad e jó nép a vasuti hadikonyhának. Adja most is, szinte ontja szive drága kincsét, jobb helyre alig is adhatná.

Mindezek mellett készült vagy ezer hősipka, térdvédő. Katonák karácsonyára ment tenger ajándék. Az árvákat özvegyeket segítő Emberbaráti szövetség pénztárába is befolyt tagsági díjakból, meg adományokból egy pár ezer korona. A »Szeretet«-nek is jutott, amiből megéljen, 1300 korona körül. Két alapítványt: 1000-1000 koronást is hirdettünk ki ó-év utolsó nap-

ján: Bordács Tamás és Nánási Mariska alapítványait: Volt kisebb adomány is elég: 50 K. Tokaji Józsefné Nagy Julianna asszony emlékére, koszoru megváltás címén, perselypénzben is gyűlt pár száz korona, az Urasztalára sem kell soha pénzen venni kenyeret . . .

Ime az én népem, az én dieseke-désem, Kisujszállás népe!

A fent elősoroltakhoz nem kell magyarázat. Köszönet a jó embereknek, dicsőség a jó Istennek!

Irnak a katonák.

Érzik, hogy a lelkem utánuk száll; érzik, hogy sokszor imádkozom értük, tudják, hogy szeretem őket: és irnak sürjen nekem a katonák. Irnom se kellene ezt, elgondolható anélkül is, hogy az ő irásuk, hozzám való ragaszkodásuk a legnagyobb örömmel tölt el. Hiszen lehet é egy lelki-pásztornak becsesebb jutalma, mint hivei-nek iránta való szeretete, hozzá vonzódása, még a messze távolból is, még a harcok viharai közül is.

Az egyik ir egy imát, közölném a kis ujságban: Ha beleférne! Így is maholnap két hetenként megjelenővé kell tennem a »Szeretet«-et. Sok a közölni valóm. A másik leirja, milyen nagyot fordult a háboru által sarkán a világ: vallásosabbak istenesebbek, jobbak, szeretőbb szivüek lesznek az emberek azután. Óh bárcsak így lenne! Végezzétek el azt, kik majd visszajöttök, kik láttátok a háboru iszonyait, végezzétek el azt, jó katonák, gyűjtsetek be mindeneket az Ur házába s tanitsatok meg mindnyájunkat megbocsátó, tüdő szeretetre. A harmadik leirja, hogy megkap-ták a »Szeretet«-et s hogy szerették. Óh be jól esett azt olvasnom. Idegen orszá-gban, fenyőerdőben, gulába rakott fegyverek mellett: a Szeretet. A negyedik leirja a karácsonyestéjüket, hogy állottak katonasipkájukat levéve a kis karácsonyfa körül s a lelkök, gondolatuk itthon járt öreg szülőik, testvéreik, — hitvesük, gyermekeik körében, s mig gondolatuk, lelkük hazaszállt, könny csordult a szemükből. — Az ötödik leirja a szép karácsonyi isten-

tiszteletet. Hogy predikált az Urnak szolgálója, valamely tornác volt a kathedrája, szabad ég alatt ott zengett a gyönyörű karácsonyi ének: Krisztus Urunknak áldott születésén. — Kezdte az éneket Torockay kántor, a mi katonánk, áldja meg, tartsa meg őt is, meg vitéztársait mind egytől-egyig s hozza vissza közénk, szeretteikhez a magyarok Istene. — A hatodik hajh! szomorú sorról ír. 45 magyar katonát hogy temettek el egy éjszakán s hogy zokogtak mikor a sir felett belefogtak a bus énekbe: Az embereket Te meg hagyod halni . . . Így írja ezt Oláh Albert népfelkelő vitéz.

Óh csak irjatok továbbra is, vitéz katonák, ha én nem írhatok is viszont, csak így egyszerre mindnyájatoknak e kis újságban. Irjatok, irjatok, harmat a lelkemnek s én édes jutalmam minden küzködéseim között a ti irástok, a ti felém hajló szívetek.

Majd megköszönjük valaha egyszer, ha visszajöttök, leveleitek minden betűjét szívünkre szoritunk benneteket és soha többé el nem bocsátunk. Bemegyünk az Urnak hajlékába s örömkönyekkel imádkozunk a sok fájdalmas könnyel való imádkozás után, együtt tivéletek megyünk bé!

Óh hozd hamar az a napot, imádság meghallgatója, kegyes Uristen! Addig is ottalmazd, takargasd messzelévő testvéreinket, hőseinket, hogy egy is azok közül el ne vesszen!

Egy megindító dal.

A térkép.

A katona ír hitveséhez:

*Ágyucsőre tábortűz világit,
Rajta írom ezt a kis lapot.
Még ma csöndes holdas itt az éjjel,
Fent az égen kékes csillagok.
Ámde srappel robban, ágyu bömböl,
Amikorra haza ér e pár sor
Egyetlen szép szőke fiacskámat
Csókold meg helyettem, édes, százszor.*

Otthon az ifju anya beszél a kis fiához a térképre mutatva:

*Kis fiacskám, látod, ez a térkép,
És ez itten az orosz határ,
Zord mezőkön édes jó apádra
Leskelődik százezer halál.
Kérve-kérd az Istent, védje-óvja,
S hozza vissza a te bus anyádhoz. . . .
Kis fiacskám, egyellen reményem,
Kulcsold össze kis kezed, s imádkozz!*

A kis fiu szól:

*Jó anyácskám, jaj de szép e térkép,
Nem volt ily szép játékom soha.
Mennyi sok szin, jaj de gyönyörű ez,
Mennyi ország, úgy vágyom oda.
Ámde olyan régen nem mutattad,
Hol jár apa muszka határ szélén . . .*

*Édes anyja átkarolja forrón:
. . . Mennyországról nincs térkép, szegénykém!*

Irta: Zerkovitz

Még mindig a katonákról.

F. hó 11-éről keltezve jött hozzám a rövid, de hejh sokat mondó értesítés; Vonatunk szülővárosom felé robog. Szolnokon vagyunk, megyünk az északi harctérre; üdvözlöm Kisujszállás közönségét. Aznap éjszaka 11 óratájt vitte itt át őket a vonat. A fentjelzett tudósítást későn kaptuk. Ha idején megtudtuk volna, hogy itt jönnek el, künn lett volna a félváros, inkább nem is hajtottuk volna le nyugvóra a fejünket, csak hogy láthassuk arcukat, csak hogy egy pár szót legalább válthassunk velük. Az Ur járjon veletek, hőseink!

Hajh ott fenn a Kárpátok tájain, írják az ujságok, úgy állanak, mint az acél fal, fiaink. De egyrészüket bizony a kórtermek ágyán fekszik. Nyitray kántor uram szegény, meg egy egész sereg vitéz, hagymázbetegséggel (tifusz) küzködik, régebbi jeles segédkántora pedig, ki a rosnyói evangélikus egyház orgonistája lett, Halmai Gyula, ez a kiváló zenész, kinek művészi orgonajátékára s köztünk való társadalmi szereplésére még hiven emlékezünk, mint honvéd

zászlós hősi halált halt a magyar hazáért. Valjevó mezőin, golyótól találva, porba hullt s ott temették el a hős hamvait. Mennyi finom lélek vész el így most a világra nézve, kiheverjük e valaha a nagy veszteséget? — Óh gyógyítsd meg Uram, a betegeket, s a halott zászlós porai felett magyar határról elszálló pacsirta zengje legszebb énekét.

16-án mentek, akiket nem rég besorozott a városunkban működött bizottság, aztán 20-án, ép most pereg a dob ablakom alatt, jelentkezniök kell a 40 évesektől visszafelé mindazoknak, kik katonák voltak, téli ruha, meleg pokrócz, minden legyen — pereg a dob, zeng a kikiáltó szava, — menni kell, menni kell!

Óh légy vezérök, Uram az elmenőknek és majd egyszer visszavezérlőjük is. És légy gyámoluk az itthonmaradottaknak, kivált akik szegéységekben gyámol nélkül maradnak. Azoknak szívében pedig, kiknek a föld javaiból bőven adtál, szent Istenünk, munkáldodjál lelkeddel, hogy ne mondja azt senki, mit ama dúsgazdag asszony mondott a segélyre szoruló szegénynek: „Csak nem osztatom szét mindenemet!” — Pedig még édeskeveset, vagy semmit se adott.

Ha így megy a világ sora, édes Atyám-fiai, mindenünket meg kell osztanunk egyebekkel. A hideg tél s a nehezebb harcok még csak ezután jönnek.

Hogy is mondja az Irás: „Aki kér tőled, adj neki, és aki kölcsön kér, meg ne vessed.”

A vidék dicsősége, a kisujszállási hadi konyha céljaira való adakozásban.

Az én népem, Kisujszállás népének a jótékonyágban való dicsőségéről irtam már egy iménti cikkben, most a környék ebbéli cselekedeteit, nagyszerű dolgait akarom leírni. Tisztesség nevüknek!

Kunhegyes, Turkeve, Kenderes lakói közül azok, kik meg-megfordultak állomásunkon, s látták, hogy érkeznek száz meg százszámra a háboru Lázárai, a szegény sebesült katonák, már a hadi konyha létesítésétől kezdve hozták jóadományukat. Majd, mikor a környék nemes népét szives

kérő szóval megkerestük, valósággal ömlött a sok jó minden a harcmezőn ellankadt, sokszor bizony eléhezett sebesült katonák számára.

Amennyire leírható, leírom, mik történtek e téren.

Kenderesről gyűlt: 35 kenyér, másfél zsák liszt, 42 drb. apró marha, 98 tojás, 2¹/₂ zsák burgonya, 5 kgr. zsir, 1 véka bab, 4 drb. szalonna, 1 tarisznya tészta, 1 üveg tea-rum, 100 cigaretta, 15 korona Maga egy buzgó gyűjtő, Szász Andrásné tanítóné urasszony 4 K. 58 f. készpénzt, sok apró marhát, lisztet, kenyeret gyűjtött a nagy célra.

Ugy a ref. mint a róm. kath. templomokban adakozást hirdettek a lelkész urak, — köszönet nagylelkűségükért! — s felhívó szavukra megnyitlak a szívek, jött és jön még ma is a sok jó ajándék.

Fegyvernekről: 11 kenyér, 42 drb. apró marha, 6 véka liszt, 2¹/₂ zsák burgonya, 4 nagy sonka, 5 szál kolbász, 3 oldalas, 4 darab szalonna, 246 tojás, 7 süveg cukor, ismét külön 5 kg. cukor, 1 véka bab, tea, rum, kávé, 200 cigaretta és 44 K. 60 f. készpénz.

A község főjegyzője Kun Farkas ur, ki olyan nagy szeretettel viseltetik a mi városunk iránt, kinek nagyreményű fia az elmúlt évben tett érettségi vizsgát főgymnasiumunkban kitünő sikerrel, — sokat segített nekünk a gyűjtésben. Hálásan köszönjük az ő szives buzgalmát s a róm. kath. lelkész ur nemes szívből eredő támogatását.

A kunhegyesi határból a gróf Nemes-féle uradalomból szegény cselédemberek szekér számra hordták adományukat. Engem, megvallom, ez indított meg leginkább lelkemben. Tudni kell, hogy mily csekély a javadalma egy szegény béresnek, mily kevés a jövedelme, kivált rossz esztendőkből, egy szegény dohányos embernek. S mégis bár sokszor a család is nagy, hozták — mondom — szekerekkel adományukat. Mikor megálltak a házam előtt s kérdezték tőlem: Hová vigyük? bizony könyezve mondtam meg, hogy hová. Fel nem jegyeztem becses adományukat én, de feljegyezte a Mindentudó Minden morzsájáért az adományozott kenyérnek, minden szemecskéjéért a szép fehér

lisztnek, minden tolláért-pelyhéért tyuknak csirkének, áldja meg, őket az Isten ezer áldásával. Az uradalom nemes lelkű vezetői, az intéző urak jósága, szives áldozatkésztsége és buzgalma előtt tisztelettel hajlom meg, becsület nevöknek, s Isten jutalma honfi érzéssel megteljesült szívüknek!

Kunhegyesről a belterületről a következő adományok érkeztek: az izraelita hitközség adománya (Svarcz Izidor hitközségi elnök s Tóth Ignác urak gyűjtése) 100 korona ismét külön egy névtelenül adakozótól: 14 kor. Kubinszki Lászlóné asszony ivén a következő készpénz adományok vannak jegyezve:

Wagner Ferenc 2 K. Balogh Dánielné 3 K. Geszti Jánosné 4 K. özv. Rác Miklósné, ref. lelkészné 4 K. Dr. Végh Sándorné 2 kor. Sarkadi N. Istvánné 5 K. Maklár Károlyné 2 K. özv. Kulifay Pálné 2 K. Német S.-né 2 K. Cziriák Gyuláné 3 K. Szendy László 2 K. Nagy Istvánné 2 K. Borsody Lajosné 2 K. Péntek Mihályné 2 K. Fejes Gyula 2 K. Bori Lajos 2 K. Józsa Péter 1 K. Masáth F. 2 K. Király Imre 3 korona. Külön: Németi Imre 20 K. és B. Kovács Lajosné 10 K. Erendits Emilné 4 K. Tar Károlyné 8 K. Lázók Károlyné 1 K.

Ezeken kívül természetben 17 kenyér 39 drb. aprólék, 5 véka liszt, 1½ zsák burgonya, 61 tojás, fél véka bab, 2 drb. szalonna, 8 drb. kopasztott tyuk, 22 levél csiga, különböző sütemények, 2 kanna tej. A kedves kunhegyesiek bő adományozását templomukban személyesen köszöntem meg, kérve rájuk Isten legdrágább áldásait.

Dévaványa adakozása meglepő arányokban nyilvánult. Nem győzünk eléggé csodálkozni ama város nemeslelkű lakóinak áldozatkésztségen s nem tudjuk eléggé megköszönni szavakban az összegyűjtött adomány-tömeget. A mindeneket látó és mindeneket számon tartó nagy Isten fizesen ezer áldásával annak a jólelkű népnek s köszönet legyen tetteikért a megelégített sebesült katonák halája.

Az adományok a következők: 672 kor. 80 fill. 6 és ½ zsák liszt, 121 tyuk, 2 pulyka, 2 kacsa, 2 vágó juh, 53 literes hordó bor, 1100 tojás, 17 kenyér, 4 mázsa

hus, szalonna és kolbász, 8 zsák krumpli, 7 fazék zsír, több 10 kilós doboz cukor, 2 véka és egy zacskó bab, különböző egyéb főzelékek, sok befőtt, paradicsom, 32 doboz tea, fonatos nagy kalácsok, egy kosár alma, kása, mák, három üveg tej.

Ime az adományok! Az adományozók neveit nem számlálom elő. „A te alamizsnád titkon legyen“ ezt mondja a Szentírás, és „a te bal kezed ne tudja, mit cselekszik a te jobb kezed.“ Lelkészükhözám intézett levele szerint a jó dévaványaiak nem várnak tettökért köszönetet. A város vezetői lelkipásztorai, világi hatóságai, az egyház buzgó gondnoka, tanácsos rendei s az egész jószívű nép fogadja legőszintébb szeretetünk és hálánk kifejezését így e sorokban. Büszkék és boldogok lehetnek cselekedeteikben!

Nem hiszem, hogy teljes pontossággal s hiánytalanul közöltem volna minden adományt. Említenem kellett volna neveket, buzgó vezetők, lelkes adakozók neveit, kis iskolás fiukét-leányokét, kik az iskolába vitt karéj-kenyeret, vagy az összegyűjtött pár fillért elküldték a sebesült katonáknak, A nevek nem említéséért, s a kimutatásban lehető hiányokért, jóakaratu elnézést kérek.

Neveket irok ki mégis, ezzel úgy érzem, még tartozom, Az adományozott témérdek anyag feldolgozásának munkája: Szendrey Boriska urhölgy s társaira vártakozott. A kiszolgálás sem csekély dolog, mikor omlanak kifelé a vasuti kocsikból a sebesült katonák: nehéz akkor helyt állani az eledelek kiosztása körül. Egy szive gyökeréig magyar hölgy (erdélyi) vasuti pénztárnoknőnk, Bartos Vilma k. a. egész lakosztályát átengendte konyhának, éléskamrának az állomásépület emeletén. Szeverényi Sándor állomási főnök ur s a forgalmi tiszték családjaikkal együtt segítnek, buzgólkodnak.

Egy egyszerű jó ember pedig, kisujszállási polgár: Kiss Lajos, helyről-helyre jár, fárad, gyűjt, éjt- napot összetesz a hazafias cél érdekében. Kunhegyes, Ványa, Fegyvernek, Kenderes, s a többi helyek mind ismerik már őt s az ő nagy munkáját, melyért neki Istenen kívül más nem fizet, de az fizesen meg neki áldásaiban!